

BETÆNKNING

Afgivet af Anlægsudvalget

vedrørende

FM2022/109: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udvide vandkraftværket i Tasiilaq ved at etablere en ekstra kraftstation og tilhørende transmissionslinje til Tasiilaq.

Fremsat af medlem af Inatsisartut, Lars Poulsen, Siumut

FM2022/136: Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udvide vandkraftværket ved Tasiilaq.

Fremsat af medlemmer af Inatsisartut Harald Bianco & Knud Mathiassen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Anlægsudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Agathe Fontain, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Jens Kristian Therkelsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. april under FM2022 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Begge afstemningstemaer omhandler forslag om udvidelse af vandkraftværket i Tasiilaq, hvilket også er grunden til, at de sambehandles i Inatsisartut.

Forslagsstilleren til FM2022/109 begrundede sit forslag med, at der er et behov for en fremtidssikring af vandkraftværket i Tasiilaq. Forslagsstilleren henviste i den forbindelse til Naalakkersuisuts besvarelse af sit § 37 spørgsmål (nr. 190-2021), som omhandler vandkraftværkets nutidige og fremtidige kapacitet samt forventet udgiftsniveau for en evt. kapacitetsudvidelse.

Forslagsstilleren mente, at der vil være behov for kapacitetsforøgelse af vandkraftværket, såfremt der skal igangsættes større anlægsarbejder i byen; eksempelvis i form af lufthavnsbyggeri eller det boligbyggeri, som efter forslagsstillerens oplysning planlægges af kommunen. Det var forslagsstillerens forventning, at vandkraftværket bl.a. vil kunne understøtte mulige udviklingstiltag inden for erhvervslivet, samt have afledte effekter i øvrigt af kommende lufthavnsbyggeri. Endelig anså forslagsstilleren, at der også vil være miljø- og klimamæssige fordele af udvidelsen.

Forslagsstilleren til FM2022/136 begrundede sit forslag med, at tilflytningen til byen samt udviklingen inden for erhvervslivet og uddannelsesområdet må forventes at medføre kapacitetsmangel på energiforsyningsområdet. Derudover mente forslagsstilleren, at en fremsynet indsats for at opfylde energibehovet i Tasiilaq vil være af stor betydning for evt. opstart af nye fiskeproduktionsanlæg, uddannelsesinstitutioner og byens kommende lufthavn. Forslagsstilleren mente desuden at vandkraftanlægget ikke længere kunne opfylde byens behov, og at der, særligt i vinterperiodens mørke især ved juletid, opstår afbrydelser.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Begge nærværende forslag blev under førstebehandlingen generelt positivt modtaget. Der var enighed om behovet for udvidelse af vandkraftværket.

Naalakkersuisut fremsatte således i sit svarnotat følgende ændringsforslag:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at det videre arbejde med at udvide vandkraftværket ved Tasiilaq gøres betinget af, at der gennemføres en ekstern samfundsøkonomisk konsekvensanalyse af projektet, som udgangspunkt for den videre politiske behandling."

Punktet blev henvist til udvalgsbehandling i Anlægsudvalget forinden andenbehandlingen.

Samråd med Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø

Udvalget har fundet det hensigtsmæssigt at indkalde Naalakkersuisoq til samråd. Formålet med samrådet var at få afklaret to forhold. Det første forhold gik på afklaring af, hvilke konsekvenser Naalakkersuisuts ændringsforslag vil have på udvalgets ønske om punkternes fortsatte behandling i Inatsisartut.

Det andet forhold, som omhandler andre af sektorplanens målsætninger, og dermed ikke direkte omfattet af nærværende sag, gik på et ønske om afklaring af status for Naalakkersuisuts arbejde med mulighederne for etablering af vandkraftforsyningen i bl.a. Maniitsoq jf. sektorplanens målsætning nr. 13 og 17.

Udvalgets behandling af forslaget

Om baggrunden for forslaget:

Indledningsvist henvises til ovenstående afsnit om forslagsstillernes begrundelse for deres

forslag. Herudover skal udvalget nævne, at planerne om udvidelse af vandkraftværket i Tasiilaq ikke er nye. I den forbindelse henviser udvalget til Naalakkersuisuts Sektorplan for Energi- og Vandforsyning 2017, som beskriver den offentlige energi- og vandforsyning frem mod 2030.

Sektorplanen indeholder en række målsætninger, hvoraf udvalget finder følgende relevante i nærværende sammenhæng:

- "11. Målsætning: Der skal foretages investeringer i de seks nuværende vandkraftbyer, der sikrer, at vandkraft sammen med affaldsvarme og øvrig vedvarende energi kan dække det fulde behov for el og varme i byerne.*
- 14. Målsætning: Vandkraftforsyningen af Tasiilaq skal forøges gennem en række effektiviseringstiltag, der gennemføres i perioden frem mod 2020."*

For udvalget er det derfor ikke overraskende, at begge nærværende forslag blev positivt modtaget under punkternes førstebehandling.

Hertil skal nævnes, at Naalakkersuisut forventede, at der udover erhvervsmæssige muligheder også er miljø- og klimamæssige gevinster at hente med en udvidelse af vandkraftværket i Tasiilaq. Udvalget finder det positivt, at Naalakkersuisut, jf. besvarelsen af § 37-spørgsmål nr. 190-2021, allerede siden september 2021, har været i gang med at undersøge mulighederne for udvidelse af vandkraftværket i Tasiilaq og en finansiering heraf.

Naalakkersuisuts ændringsforslag:

Naalakkersuisut oplyste under forslagernes førstebehandling følgende:

"De driftsøkonomiske beregninger som Nukissiorfiit har udført viser desværre, at projektet på nuværende tidspunkt ikke fremstår økonomisk rentabelt. Hermed er Naalakkersuisut i udgangspunkt ifølge bestemmelserne i budget- og regnskabslovens § 6 afskåret fra at medvirke til lånefinansiering af projektet."

Udvalget skal hertil bemærke, at bestemmelsen i budget- og regnskabslovens § 6, som Naalakkersuisut har henvist til, udgør én af flere mulige finansieringsløsninger. Naalakkersuisut har ikke i svarnotatet forholdt sig til, om og hvilke øvrige finansieringsmuligheder budgetloven ellers giver adgang til, eller om man på en anden vis kan sikre lovgivningsmæssig hjemmel til at sikre en finansieringsløsning.

Som tidligere nævnt foreslog Naalakkersuisut, at det videre arbejde med projektet gøres betinget af, at en ekstern samfundsøkonomisk konsekvensanalyse gennemføres.

Udvalget er enig med Naalakkersuisut i, at der bør foretages nærmere undersøgelser, før den endelige beslutning i sagen. En samfundsøkonomisk konsekvensanalyse vil blot udgøre én af flere undersøgelser. Udvalget foreslår derfor følgende:

- at Naalakkersuisut senest ved EM 2022 fremlægger resultatet af de samfundsøkonomiske konsekvensanalyser

- at Naalakkersuisut iværksætter udarbejdelsen af det nødvendige beslutningsgrundlag til gennemførelse af anlæggelse, drift og finansiering af projektet. Udvalget kræver i den forbindelse, at der tages højde for eksempelvis ny transmissionslinje til byen samt forstærkning af el-nettet m.m., der kan sikre effektiv anvendelse af udvidelsen.
- at Naalakkersuisut senest ved EM 2023 fremsætter et forslag til gennemførelse af projektet.

Udvalget finder det derfor vigtigt, at det med Inatsisartuts beslutning sikres, at Naalakkersuisut pålægges fortsat at arbejde for udvidelse af vandkraftanlægget i Tasiilaq. Udvalget fremsætter på den baggrund følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for udvidelse af vandkraftanlægget i Tasiilaq.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Udvalget har intet at tilføje til forslagsstillerens og Naalakkersuisuts forventninger til de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, det private erhvervsliv eller borgerne.

Udvalgets indstilling:

Et enigt udvalg indstiller det, af udvalget, fremsatte ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Siverth K. Heilmann
Næstformand

Agathe Fontain

Mariane Paviassen

Anders Olsen

Jens Kristian Therkelsen